

Η «Άγνοια» και η «Προσφυγή στην Άγνοια»

Δύο καθημερινές νοητικές πλάνες/διολισθήσεις: 1^{ov} Το πρόβλημα της «**άγνοιας**» και 2^{ov} το λογικό σφάλμα της «**προσφυγή στην άγνοια** (*Ad Ignorantiam*)», οι οποίες είναι δύο πληγές της ανθρωπότητας που υποψιάζομαι ότι κάπως ξεκίνησαν από την εποχή της γνωσιακής επανάστασης (\cong 70 t.y.a.¹) και μετά, ίσως περίπου γύρω στην αρχή της αγροτικής επανάστασης (\cong 15 t.y.a.), και μας ταλανίζουν μέχρι σήμερα.

Και στα δύο ο πυρήνας τους είναι η «άγνοια».

1° Το πρώτο είναι η άγνοια της «**άγνοιας**» τού 'υποκειμένου', η εσωτερική του άγνοια για το προς κρίση θέμα/γεγονός/κτλ [αλλά και η γενικότερη άγνοια: Γνωσιολογία, Λογικοί Κανόνες, Κανόνες Διαλόγου, κτλ], που τον ωθεί να νομίζει ότι τα ξέρει καλά και να τοποθετείται επί παντός επιστητού, συχνά-πυκνά διολισθαίνοντας εκτός λογικής, και αρκετές φορές μάλιστα εντός των ορίων της ανοησίας/ βλακείας/ζηλοφθονίας/κτλ.

2° Το δεύτερο είναι η άγνοια που το 'υποκείμενο' ασυνείδητα θέλει να υποβάλει/επιβάλλει στο εξωτερικό του περιβάλλον (στον συνομιλητή), όμως για πράγματα που δεν αναλογούν στον συνομιλητή του, απαιτώντας για παράδειγμα αποδείξεις για αναπόδεικτα πράγματα που το ίδιο επικαλείται (άρα το ίδιο το 'υποκείμενο' οφείλει να αποδείξει), πχ ύπαρξη ή όχι υπερβατικών δυνάμεων, βρυκολάκων, κτλ (πράγματα δηλαδή που δεν αποδεικνύονται).

Σύνηθες φαινόμενο αυτό, το παρατηρούμε καθημερινά σε κάθε δημόσια σελίδα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπου διάφοροι αδαείς και ανεπίγνωστοι με περίσσια έπαρση διατείνονται για πράγματα που δεν γνωρίζουν και δεν κατανοούν, παίρνοντας θέση επί παντός επιστητού και προσπαθώντας να διαχύσουν τις αναληθείς απόψεις και δοξασίες τους στην κοινωνία τους, διαχέοντας έτσι σκόνη, αιθάλη, σύγχυση και καθημερινό σκοταδισμό.

Όπως και να έχει, αν κάποιος ΔΕΝ αποφασίσει κάποια στιγμή στη ζωή του να αποκτήσει γνώση της «**γνώσης**» του και γνώση της «**άγνοιάς**» του, θα διολισθαίνει εύκολα εκτός λογικής. Άμεσο αποτέλεσμα αυτού είναι να αυτοεκτίθεται καθημερινά, καθώς με γενικευμένες ερμηνείες/παρερμηνείες/κτλ ενός συγκεκριμένου σημείου ενός κειμένου/γεγονότος/κτλ, νομίζει ότι 'έπιασε' το αδύνατο σημείο του κειμένου/γεγονότος, επικεντρώνεται σε αυτό αγνοώντας όλα τα άλλα, και... χτυπά την γροθιά του πάνω στο μαχαίρι. Το σύνηθες και λυπηρό είναι ότι δεν το αντιλαμβάνονται και δεν διδάσκονται. Το θλιβερό είναι ότι γίνεται και από ανθρώπους καλούς, έντιμους, και με αρκετό γνωσιολογικό υπόβαθρο, που όμως δεν κάνουν μια μικρή προσπάθεια ακόμα να ξεπεράσουν το όριο των γενικευμένων ερμηνειών/τοποθετήσεων/κτλ και να περάσουν στην κριτική σκέψη, ελαχιστοποιώντας κατά το δυνατόν τα λογικά σφάλματα.

¹ thousands of years ago

Αντώνης Αναστασιάδης